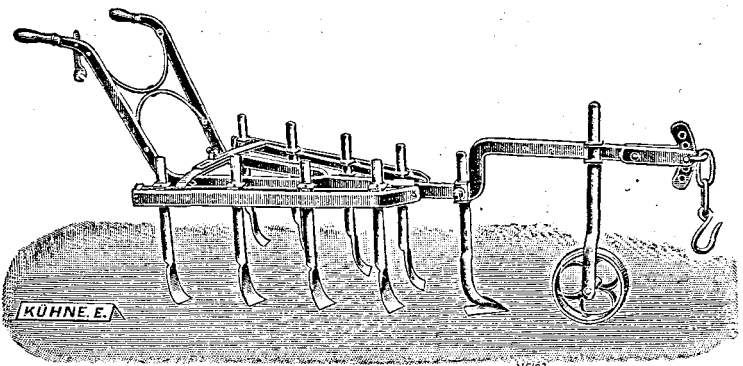

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM:

KOLOZSVÁR, 1907. JUNIUS 16.

24. SZÁM.

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

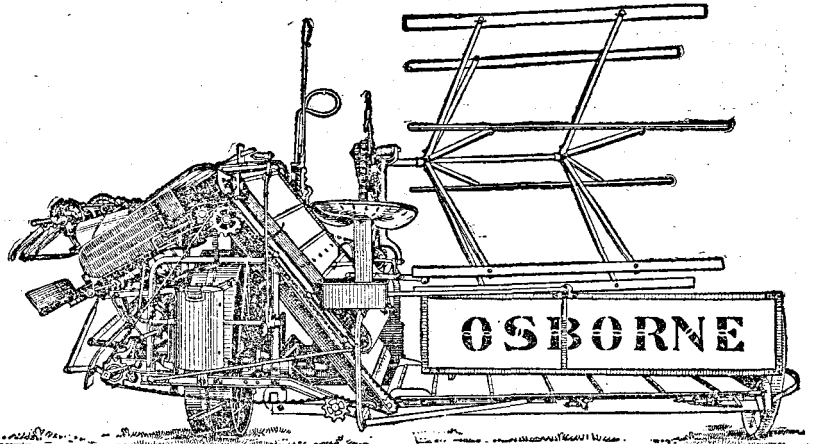
elismerett gondos kivitelben szállítanak:

1672

MINDENMŰ EGYSOROS KAPALÓESZKÖZÖK: Columbia Cultivátorok, Kerrmann kapálók. —
LAASS rendszerű többsoros KAPALÓGÉPEK,

— Burgonyamivelő eszközök, Szénagereblyék, Szénaforgatók. —

„**OSBORNE**”

kéveköttő és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

FŐRAKTÁR:

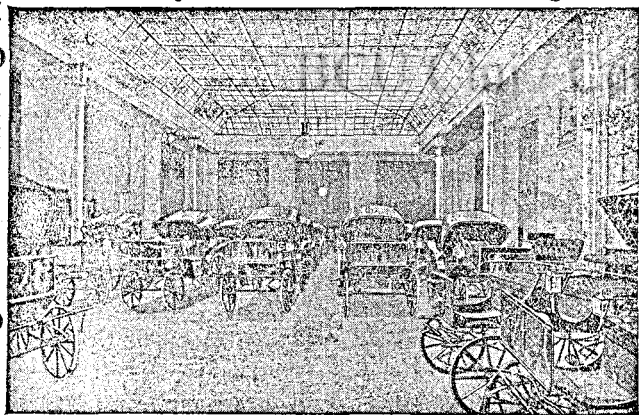
FIÓKRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57a Temesvár, Gazdandvar.

A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

 védnöksége alatt álló kocsiarú csarnok szövetkezet,
mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja. **VII., Rákóczi-út 72.**

Kocsiarúcsarnok

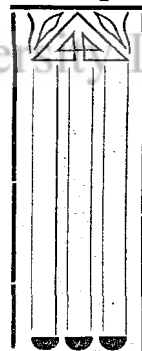

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

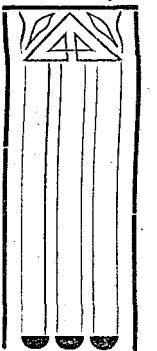
Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik raktáron tartatnak.
1875

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

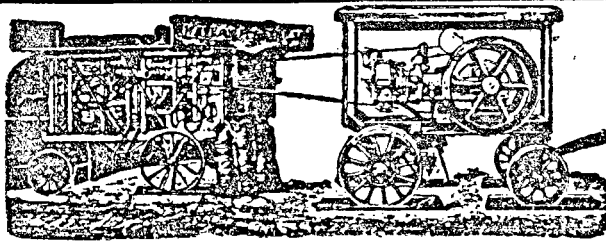

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

1884

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelésű

„**GLÓRIA**”
benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek gazdasági és ipari célokra.

KÁLLAY motorgyárában

Budapest, VI., Nagymező-utca 43
szerezhetők be jótállással legolcsóbb árban. 3-5 évi részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni.

— Használt gőzgépek cserébe vétetnek. —

**LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

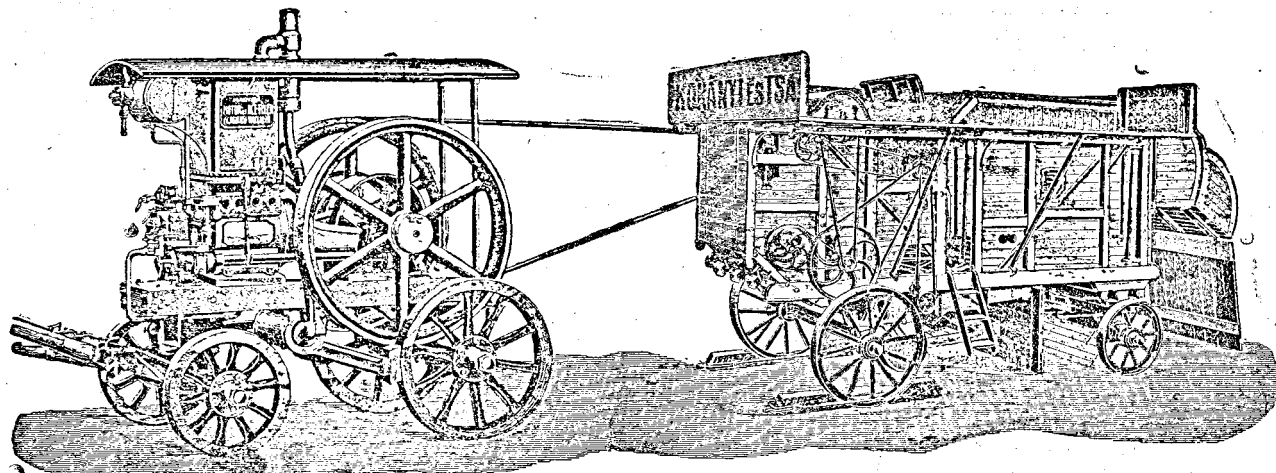
KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZEKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.

Állandó legnagyobb gépkiállítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
**Árjegyzék és költségvetés
ingyen!**

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1-2 fillér.**

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulá-
sával . . . . . 1,970.340.— K.

Partalékok . . . . . 764.760.16 „

Összesen: 2,735 104.16 K.

1901. évi fölösleg	90.349.— „
1902. „ „	59.782.26 „
1903. „ „	109.331.73 „
1904. „ „	72.438.23 „
1905. „ „	61.730.60 „
1906. „ „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módok szerint.

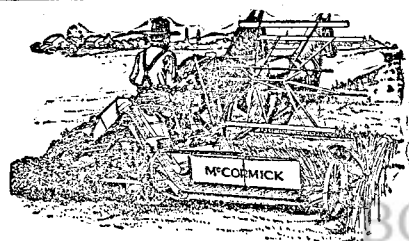
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

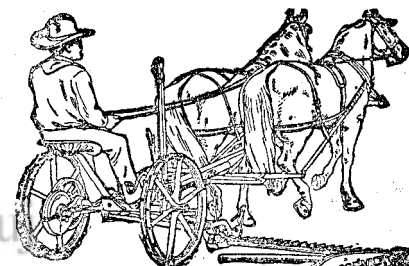
Kéveköttő-aratógép.

McCormick

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4“ fűkaszalógép.

Különleges gépek:

Kéveköttő-aratógép

Marokrakó aratógép

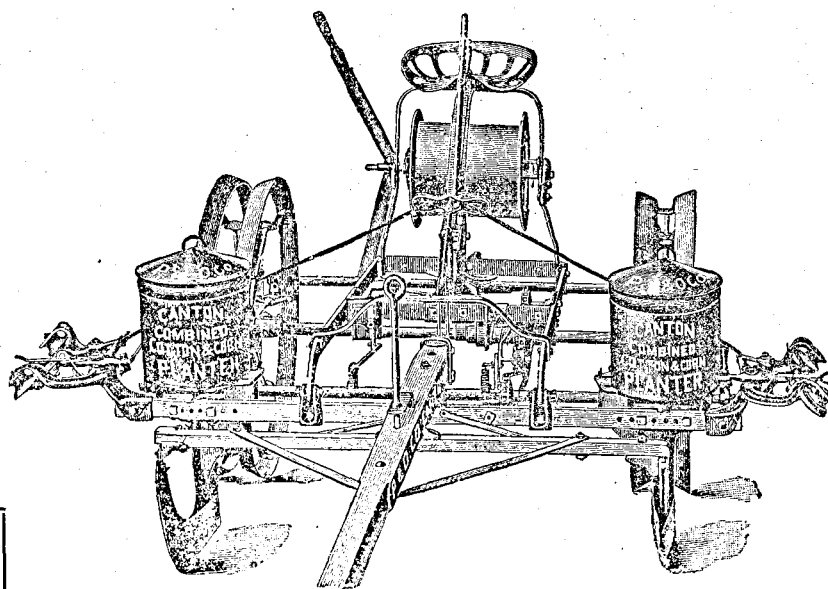
Fűkaszalógép 1857

Szénaforgatógép

Szénagyűjtőgép

„Ohio“ tengeriszártógép

Tengeri-morzsológép

„Senior“ tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom. négyzetben ültet.

Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánykamra és cséplőgép-hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Állandó gépkiállítás Budapesten

Különleges eszközök:

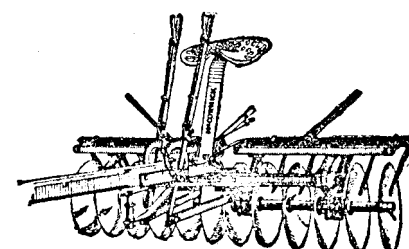
Tárcsás borona,
tarlóhántásra és vetőszántásra.

Rugófogas borona,
lazításra.

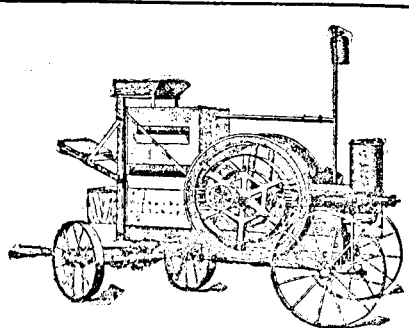
Aczél-lókapá,
tengeri- és burgonyakapálásra.

14 fogas cultivator.

Istállótrágya-szórókocsi.

Tárcsás borona.

Benzin-Lokomobil.

Szuperfoszfát-műtrágyákat

a legolcsóbb napi áron szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A VIII. nemzetközi gazdakongresszus III. Éber Ernő.	343
Mezőgazdasági muzeum.	344
A gőzkazán kezelése a szeszfőző-campagne után. Kristek V.	345
A baromfi diphtériája. —.	345

Rövidebb szakközlemények.

Fejés és etetés. — A répamag impregnálásáról.	345
---	-----

Irodalmi szemle:

Szőlőművelési káté. — A gazda és a cseléd közötti jogviszony szabályozásáról.	346
---	-----

Kormányintézkedések.

Szerbtövis írtása.	346
----------------------------	-----

Vegyes közlemények.

Szerkesztői üzenetek.	348
-------------------------------	-----

Hirdetések.

A VIII. nemzetközi gazdakongresszus.

(A gazdatiszti kérdés.)

Alig volt a kongresszunknak olyan tárgya, amelyet kimerítőbben és szakszerűbben tárgyaltak volna, mint a gazdatisztek ügyét, amely nemcsak nálunk, hanem Ausztriában és Németországban is napirenden van s a melynek megoldása nemcsak a gazdatisztekre, hanem az egész mezőgazdaságra nézve jelentős dolog nálunk is, másutt is. A gazdatiszti képzés, a gazdatiszti javadalmazás és nyugdíjügye, a gazdasági intézeteket, akadémiákat végzeteknek a jövőben, a változott viszonyok között való alkalmazása, a gazda és gazdatiszt között levő viszony mind olyan kérdései ennek a tárgynak, amelyek a legnagyobb figyelemreméltók nem csupán a közvetlenül érdekeltek, hanem az egész közigazdaság szempontjából is és azért a kongresszuson is a megérdemelt érdeklődéssel találkoztak. Hat előadás, ugyanannyi határozati határozati javaslat került ez iránt a kongresszus két szakosztálya elé és ezeknek a javaslatoknak alább közlendő lényegéből meg lehet majd állapítani azoknak jelentőségét és kivihetőségét.

Kezdjük itt is a magyar előadóval, *Rovara* Frigyesel, akinek neve eléggé ösmert itt nálunk és a külföldön is. Az ő javaslatának főbb pontjai ezek voltak:

A gazdatiszteknek aggkorukban való el látása, elhalálkozásuk után fennmaradó özvegyüknek és gyermekeiknek ellátása törvény útján szabályozandó és pedig olyan módon, hogy a szolgálatadók és a gazdatisztek viseljék ennek terhet. Mintául szolgálhat e tekintetben a magántisztviselők nyugdíjtörvénye, amely Ausztriában hozott.

Az a cím, hogy „gazdatiszt” a jövőben törvény útján csak a szakszerűen képzett, okleveles hivatalnokoknak járjon ki, míg a nem kvalifikáltak egyszerűen gazdasági alkalmazottaknak, szolgáltnak neveztesse. Az erre vonatkozó törvény ne legyen visszaható erejű.

A gazdatiszt alkalmazásának csakis írásbeli szerződés alapján lehet és kell történnie. A jövőben 500 holdnál nagyobb birtok bérlije csak szakképzett gazda lehessen.

Mindazon hivatalokban és állásokban, ahol mezőgazdasági tudás szükségeltetik, csak kvalifikált gazdák alkalmazandók.

Fricke professzor, a német gazdatiszti egyesületek szövetségének elnöke a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A gazdatisztek nyugdíjbiztosítása és hátramaradottaiknak biztosítása érdeke maguknak a gazdatiszteknek, a birtokosoknak és a köznek és azért erre mindazon államokban törekedniök kell, amelyekben hivatalnoki nyugdíjbiztosítás ma még nincs.

A mezőgazdasági alkalmazottaknak jobb kiképzése céljából kívánatos, hogy az alsóbb alkalmazottak, (altisztek) akik csak gyakorlatilag képeztettek ki, egy-két éven át gazdasági középiskolát is látogassanak elméleti és új irányu gyakorlati ismeretek elsajátítására. A gazdatisztekre nézve, ha alapos tudományos képzettséget akarnak szerezni, nagy előny lesz, ha egy gazdasági középiskola képzése és több évi praxis után is egy gazdasági főiskolában folytatják tanulmányaikat.

Az ezen tárgykörhöz tartozó másik kérdés az volt, hogy hogyan viszonylik a mezőgazdasági felsőbb iskolát végzetek száma a mezőgazdasági birtokok gazdatiszti keresletéhez. Olyan kérdés tehát ez, amely mintha csak a mi viszonyainkból fakadt volna s amely különösen most, a gazdasági tanintézeteknek akadémiai rangra való emelése után és a mezőgazdasági főiskola terve mellett ugyancsak érdekelhet minket is.

E kérdés tárgyalásánál *egger* báró, az osztrák gazdatiszti egyesület titkára a következőket teljesítette a kongresszus elé:

Közigazdasági szempontból határozottan sajnálatos, hogy a viszonyok kedvezőtlenége folytán sokan azok közül, akik sok idő eltöltésével és nagy költséggel magasabb gazdasági és tudományos képzettséget szereztek, hivatásukból kénytelenek eltérni. Hogy az akadémiailag képzett szakemberek kínálata és kereslete közt természetes viszony jöjjön létre, mindenekelőtt az lenne szükséges, hogy a jövőben nemzedék részére megfelelő alkalmazást, illetőleg helyeket biztosítsunk. A többek közt azt javasolja tehát, hogy:

1. Az akadémiailag képzettek alkalmazása részére az állam a meglévő helyeket úgy biztosítsa, hogy bizonyos, törvényben meghatározott birtokkomplexumokon csakis akadémiailag képzettek lehessenek az üzem vezetői.

2. Új helyek nyíljanak meg az akadémiailag képzett szakemberek előtt, ha a kormány- és tartományhatóságok egyes osztályaiiban szélesebb körben alkalmaztatnának, a külföldi képviselőknek (konzulátusok) mint referensek nyernének állást és a mezőgazdasági érdekképviselőknek kapnának alkalmazást. A szövetkezetek segélyezésénél is feltétlenül kellene odaállítani, hogy vezetőik ilyen szakemberek legyenek.

Dr. Boettger József, Windischgrätz herceg jószágigazgatója sokkal praktikusabb javaslatot nyújtott be:

Hogy a főiskolai végzett hallgatóknak a gyakorlati pályára való lépésüknél az őket megillető előnyök biztosítottassanak, ajánlatos, hogy ezen iskolák az elméleti tananyag összevonásával nagy tangazdaságokon, a gyakorlatra támaszkodjanak nagy mértékben

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

33 év óta

Mauthner
Ödön

cs. és királyi udv. szállító
magkereskedésében

BUDAPESTEN

VII., Rottenbiller-u. 33. sz.

IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kapható.

Árjegyzék kívánatra ingyen és
lérintve. 1002

Hazánkban legrégebben elterjedt

„ADRIANCE” arató- és kaszálógépek

Allami első nagydíjat nyertek az O. M. G. E. által rendezett nyiregyházi versenyen.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

szívesen szolgál árajánlattal és ad referenciákat.

Ugyanott eredeti elsőrangú minőségű Irlandi manillazsinog, melynek súlyosságára a maximális fonalhossz oslik és emellett legszilárdabb, egyenlő fonású, tehát a kötözés mindenkori akadály nélkül, beszerezhető.

Legbiztosabban ez a cél úgy volna elérhető, hogy a főiskolák a jövőben kiválóan a tudományos kutatásra és tantervek nevelésére szolgálnának, míg a gazdatisztek és gyakorlati gazdák nevelését a gyakorlati étellel legszorosabb összekötésben szervezendő szakakadémiaakra bíznák, amelyeknek látogatásához nem lenne középiskolai érettségi vizsgálat szükséges.

A harmadik idetartozó kérdés az volt, hogy mezőgazdasági és erdőgazdasági üzemek önálló vezetőitől kell-e képesítésüknek igazolását kívánni. *Gutenberg* professzor itt a következő javaslatot tette:

1. A VIII. nemzetközi gazdakongresszus visszás dolognak tartja az, hogy a mező- és erdőgazdasági üzemek kezelésénél, sőt vezetésénél is igen gyakran alkalmaznak szakképzetlen, vagy nem eléggé képzett egyéneket, miáltal az illető birtokokon való jó gazdálkodás kérdésessé válik, a birtokos és a közgazdaság kárt szenved és a gazdatisztek szociális állása lesüllyed.

2. A gazdatiszti képesítés kimutatása az állam által kötelezően csak nagyobb erdőségek kezelésénél látszik jogosultnak, mert ezen erdőségeknek jó karban tartása a közjó követelménye, kiterjesztése a mezőgazdasági birtokokra azonban az önrendelkezési jog korlátozása lenne. Az állam által alkalmazottaknál, vagy általa magánosok részére végzendő kulturtechnikai munkára fölhatalmazottaknál a teljes szakképzettség kimutatása szükséges.

3. A kongresszus azonban kívánatosnak tartja, hogy mező- és erdőgazdaságok kezelői szakképzettségüket kimutassák és ez irányban kellene odahatni a gazdatiszti egyleteknek és érdekképviseleti intézményeknek.

Ugyanehez a kérdéshez *Haerdil* báró bécsi ügyvédnek is volt javaslata, mely szerint

A kongresszus a mezőgazdasági üzemek önálló vezetőinél nem tartja szükségesnek a képesítés kimutatását, az erdőgazdaságok hivatalnokainál azonban a közjó szempontjából szükségesnek tartja, mindenesetre azonban az erdőterület bizonyos meghatározott nagysága mellett.

Eber Ernő.

A mezőgazdasági Múzeum.

E hó 9-én nyitotta meg Ő felsége ünnepélyesen a mezőgazdasági Múzeumot. Az ünnepélyen megjelentek az uralkodóház Budapesten időző összes tagjai, továbbá az egész kormány, a főrendiház és képviselőház számos tagja, a püspöki kar, Budapest székesfőváros polgármestere és főkapitánya, számos előkelőség. Az OMGE részéről *Dessewffy Aurél* gróf elnök, főrendiházi elnök, *Zselénski Róbert* gróf, *Pallavicini Ede* örgróf, *Bujánovics Sándor* alelnök, *Rubinek Gyula* igazgató, *Szilassy Zoltán* titkár.

Őfelsége délután 2 órakor érkezett meg a múzeumhoz, ahol *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter fogadta és felkérte a múzeum megnyitására. Őfelsége ezután megnyitottnak nyilvánította a múzeumot és megkezdte szemlélését az egyes osztályok rendezőinek vezetése mellett. Megelégedését fejezte ki, különösen a vadászati osztályban, amelyet, mint szenvedélyes vadász, hosszabb figyelemre méltatott és azon kijelentéssel távozott, hogy ehhez fogható intézmény nincs egész Európában.

A megnyitás előtt két nappal a sajtó előtt nyert a múzeum hivatalos bemutatást, mely alkalommal a kormány képviselőjében *Mezőssy Béla* földmiv. államtitkár jelent meg, aki maga is szakszerű felvilágosításokkal szolgált, továbbá *Balogh Vilmos* államtitkár, *Bartók József* dr. miniszteri tan. és *Németh József* osztálytanácsos. Jelen voltak azon kívül mindazok, akik a múzeum berendezésében részt vettek, mint *Sárossy-Kapeller Ferenc* min. tanácsos, *Paikert Alajos* az OMGE. titkára, igazgató őr, *Hertelendy Adolf* a múzeum gondnoka, *Kovácsy Béla* igazgató.

A törvényhozás az 1900. évi XXXIV. törvénycikkkel 2.500.000 koronát engedélyezett egy új, maradandó és monumentális épület emelésére. Az épület tervezésével *Alpár Ignác* műépítész bízta meg, aki a millenáris történelmi csoport mását 1904. tavaszán elkészítette és azt az építési bizottság geresi *Balogh Vilmos* államtitkár elnökle mellett átvette. A múzeum átköltözése ez év tavaszán sipeki *Balás Árpád* igazgató felügyelete alatt megtörtént és most már a végleges berendezési munkálatokhoz hozzá lehetett kezdeni. Időközben *Balás Árpád* elhalálózásával a berendezési munkálatok vezetését *Sárossy-Kapeller Ferenc* min. tanácsos vette át és ez szépen haladt is, úgy hogy ez év június elején a berendezés teljesen elkészült és most már át lehetett adni rendeltetésének, amely: bemutatni az ország mezőgazdasági termelésének gazdagságát, változatosságát, tanítani és buzdítani a gaedát a modern okszerű mezőgazdálkodásra.

A múzeum az újra felépített *Vajdahunyad* történelmi főcsoportban, a városligeti *Széchenyi-szigeten* nyert elhelyezést, amelynek részansz részét a mezőgazdaság, góti-kus részét az erdészet, vadászat és halászat tölti be, épülő román csoportjában pedig a könyvtár és olvasóterem nyernek elhelyezést.

A főbejáratról jobbra kezdve a gyűjtemények megtekintését, először az agrogeológiai csoporthoz jutunk, amely az ország talajviszonyaival foglalkozik. Úgyes csoportosításban vannak itt elhelyezve a különböző talajminták, agrogeológiai eszközök, térképek és a m. kir. földtani intézetet ábrázoló képek. Szemben vele a folyósó másik oldalát a gazdasági statisztika foglalja be, amely csoportban *Radics György* miniszteri oszt. tanácsos rendezte a grafikonok és térképek elhelyezését úgy, hogy e csoportosítás híven tünteti fel a gazdasági egyesületek, gazdakörök stb. fejlődését, valamint a mezőgazdasági gyárak és iparágak felosztását az országban. A növénytermesztési osztály *Cserháti Sándor* és *Kozák László* dr. ügyes csoportosításában tünteti fel az összes kultúrnövények magvait, a takarmány- és cukorrépafeleségeket, tengerifajtákat, gyógynövényeket, takarmányfeleségeket, műtrágyákat stb.

Ez osztályból a kertészeti osztályba juthatunk, ahol bámulatosan ügyes utánzatokban van bemutatva az ország egyes vidékein termesztett legkülönbözőbb gyümölcs, az alakfák nevelésénél használt különböző minták. A falakon térképek mutatják az egyes gyümölcsfélék elterjedését hazánkban. Ott találjuk a gyümölcs és zöldségtermesztésre vonatkozó összes szükséges tudnivalókat. A rendezés itt *Angyal Dezső* kert. tanintézeti igazgató munkája. Ezzel szomszédos csoport a növénybetegségek és a káros és hasznos

állatok osztálya. Az előbbi *Linhart Györgynek* a magyaróvári növénykór- és élettani állomás vezetőjének utasítása nyomán mutatja be a növényi kártevőket, az utóbbit *Jablonowski József* rendezte, úgy, hogy könnyű áttekinthetben magunk előtt látjuk az összes rovar-ellenségeinket, amelyek közül a sáskairtas modellben van bemutatva.

A szőlészeti és borászati osztályban figyelmünket leginkább *Neogrády festőművész* által festett különböző hazai szőlőfajták gyümölcsei kötik le a különböző szőlőoltási módok bemutatása, szőlőtälajok, szőlőművelési és pincégazdasági eszközök és gépek mellett. Eppen ily tanulságos a mezőgazdasági kísérleti ügy csoportja, melynek anyagát szakszerűen *Beökh János* miniszteri tanácsos válogatta össze.

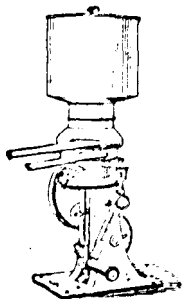
A mind fontosabb mezőgazdasági ággá fejlődő tejgazdaság terményei, tejgazdasági gépek és eszközök csoportját *Szilay Tamás* tejgazdasági felügyelő és *Ujhelyi Imre* állították össze.

A modern gazdálkodásban mind nagyobb jelentősége lesz a gazdasági iparoknak. Ez kifejezésre jut a múzeum ipari csoportjában is, ahol a malomipartól kezdve a háziiparig minden iparág képviselve van. A háziipart *Keller Gyula* min. megbízott rendezte.

A földszinti sarok kerakteremben a gazdaságtörténelem gyűjteménye nyert elhelyezést. *Rodiczky Jenő* dr. fáradságot nem kímélve iparkodott mindazt összegyűjteni, ami a magyar mezőgazdasági múltjára vonatkozik. A gazdasági gépek és eszközök a földszinti nagy üvegtetős udvaron nyertek elhelyezést, ahol a gyakorlatban bevált gazdasági gépeket eredeti példányokban mutatta be *ifj. Spozon Pál*, aki e csoport összeállításánál a fősúlyt arra helyezte, hogy a bemutatott gép mind hazai gyártmány legyen. Ez osztály mellett a gazdasági építészetre vonatkozó gyűjteményt találjuk. A földszinten találjuk még az állami ménesbirtokok és a gödöllői koronauradalom terményeinek ritka gazdagságát és elsőrendű minőségét.

Az első csoport az emeleten a lótenyésztésnek van szentelve. *ifj. Vastagh György* alkotásában megőrkítve találjuk összes hírnesebb lovainkat, valamint *Adam* és *Blaas* képeiben a leghírnesebb tenyészméneinket. Az emelet általában az állattenyésztés gyűjteményeit foglalja magában. Itt van az állategészségügyi osztály, a szarvasmarha-, sertés-, juh-, baromfi- és házinyultenyésztés gyűjteményei. Av állattenyésztési osztály berendezése nagy figyelmet és szakismeretet igényelt és a berendezési munkálatokat sikeresen oldották meg *Pirkner János* min. tanácsos és *Hreblay Emil* állattenyésztési felügyelő, valamint a juhászati alosztály rendezését *Rodiczky Jenő* dr.

A kerek sarokteremben az ősfoglalkozások, a halász és pásztorleltre vonatkozó modellek és történelmi emlékek nyertek elhelyezést, amelyet *Herman Ottó* rendezett be. Szomszédos vele a mezőgazd. szakoktatás gyűjteményes kiállítás. *Hutya Ferenc* dr. nagyrészt grafikonokban, térképekben és képekben csoportosította a szakítás fejlődését és jelen állapotát. Kiegészítést nyer a szakoktatási gyűjtemény az egyes szakoktatási intézmények tanárainak irodalmi munkásságával, amely munkák intézetként csoportosítottak.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.”

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

VAJKIVITEL:

Árjegyzőkek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

tak. Az emeleten van még a kulturmérnöki gyűjtemény.

Az új muzeumban nyer megnyilatkozást a magyar mezőgazdaság hatalmas gazdagsága és magas műveltségi foka és hisszük, hogy ez a muzeum zárandokhelye lesz a fővárosba vetődő gazdáknak, mert mennél többször és mennél többen látogatják, annál bizonyosabb a modern mezőgazdálkodás felé való haladásunk. Különösen kívánatos, hogy a kisgazdák keressék fel minél tömegesebben. A lehetőség arra meg van adva, a belépés ingyenes és az olvasni tudóknak kalauzra sincsen szüksége, mert minden egyes legcsekélyebb tárgyon ott van a magyarázat. A muzeum hétfő kivételével naponta 9—2 óráig áll a nagyközönség rendelkezésére télen-nyáron egyaránt.

A gőzkazán kezelése a szeszfőző-campagne után.

A legtöbb mezőgazdasági szeszfőzdében a gőzkazán nyáron át használaton kívül áll, de nem mindenütt használják fel ezt az alkalmat, hogy a kazánt rögtön a szeszfőző-campagne után kiürítsék, belülről megtisztítsák és így a kazánt üzemképesen tartásuk meg. Ha e munkát közvetlenül az új idény megnyitása előtti időig halasztjuk, akkor a tisztítást és javítást az idő rövidsége miatt gyakran csak igen felületesen végzik, a mi az üzem elé néhányszor akadályt is hárít és a kazán tartóssága is szenved ezáltal. Nagyon is bebizonyosodott, hogy különösen a csendesen nyugvó víz a kazánt belsejében megtámadja és helyenként kimarást, kilyukadást okoz, amelyet a felülvizsgálásnál jogosan tekintenek hibás helyeknek. A hibás hely mindinkább elterjed és a kazánon gyakran nagyobb javításokat tesz szükségessé. Jól kezelt kazánnál azonban ez nem fordul elő könnyen elő és magánál a megtámadott kazánál is lehet valamit segíteni, ha ez alkalmat nem halasztjuk el.

A legkisebb szeszfőzdében is drága tárgy a gőzkazán. Minél továbbra ügyelünk tartóssága megőrzésére, annál olcsóbbra jön a fenntartása és kihasználása. Ismerünk olyan mezőgazdasági szeszfőzői gőzkazánokat, amelyek 30 évig, sőt tovább is elálltak a kazán minden további nagyobb javításai nélkül is és használatban vannak, de olyanokat is, amelyek nagyobb javítások után már a 20. évben kikerültek az üzemből. Bizony érdemes a gőzkazánokat megfelelően kezelni. Az így támadt kiadások az elért haszonhoz viszonyítva elentékteleneknek mondhatók, mert egy minden tekintetben megfelelő nagy gőzkazán épségben tartása a következőn alapszik: A gőzkazánnak alapjától kezdve jól kell elhelyezve és tartósan építve lennie. A kazán alakját és melegítési felületét a használatos tüzelő anyaghoz kell alkalmazni és a kazánál csakis tanult és lelkiismeretes fűtőt alkalmazhatunk. Ha a használatos víz kazánkövet rak e, akkor ellenszert kell használnunk, amiről igen alkalmas az olcsó szóda. A kazánt is tűzcsöveket minderr 4—6 hétben kell megtisztíttatnunk és ily alkalommal minden legkisebb hiba a kazánon kijavítandó. Különösen a szeszfőző-campagne után és mielőtt szükséges hideg víznyomási próbát végreháttották, mindent a legjobb rendbe kell helyeznünk. Minden alkalommal, amidőn

a kazánt hosszabb időn át nem használjuk, alaposan meg kell tisztíttatnunk és száraz helyre helyeznünk és belül firniszszel át kell mázolni, hogy a rozsdának ellentállhasson és hogy a legközelebbi tisztításnál a képződött kazánköt könnyebben eltávolíthassuk, mert ez az elégett firniszhez hozzátapad és rázaskor azzal együtt lehull. Még sokféle szer van forgalomban, amely ez esetben leginkább beválik, de ajánlom, hogy ezeket alkalmazásuk előtt kevés terpentinrel higabbá tegyék, mivel a kazán vastag bemázolása a pléhet részben izolálja, ami által többet érthet, mint használhat. Egy jó, lelkiismeretes kezelt gőzkazán nemcsak hogy tartós lesz, hanem kevesebb fűtőanyagot is igényel.

Kristek V.

A baromfi diphteriája.

Ezen pusztító betegség különösen a tyukoknál, főleg a téli hónapokban lép fel, amikor is a szárnyasoknak az időjárás szelelyeit kell elszenvedniök, vagy rosszul szelöltetett helyen vannak összezsufolva. Külföldről beszállított, az uttól elyengített szárnyasokon leginkább lép fel. Gyakran az állatok már magukkal hozzák a betegséget és a gyanútlan vevő ezáltal egész baromfi-telepét megmérgezi, mert e betegség igen ragályos és sok áldozatot követel. A baromfi-diphteria jogosan félt járványos betegség, a melyet a légcsovek és belek ingerlése tesz felismerhetővé. A betegség elharapódzása úgy direkt uton, mint a levegő által is történik, mert hasadógomba okozza a betegséget, az ember diphteriájához hasonlóan, amellyel azonban a baromfi diphteria semmilyen közös vonással nem bír. A betegség tünetei a szerint, hogy mily testrészt támad meg, igen különbözőképen lépnek fel. Mindenekelőtt feltűnik az, hogy az állatoknak étvágyuk csökken, szomorúan egy helyt guggolnak és irtóznak a világosságtól. A taraj kékes halvány lesz és kihül, a tollazat borzas, nem tojnak és hamar lesóványodnak. Rendszerint először katarus lép fel, amely alatt fényes hab folyik ki csőrükből és gyakran trüsszentenek, azután következik a rekedtség, lassított lélegzés levegő utáni kapkodással, amikor is az állatok csőrüket nyitva tartják és sajátságos hangot adnak. Nemsokára a nyálka megsárgul és a toroknyálkahártyát sajtyszerű, fehér-sárga lepel fedi be erősen és ha ezt lehuzzuk, véres kelési-seb marad nyomában. Az orrnyílásokat e képződmény teljesen betömi. A gyulladás azután a szemeket támadja meg, a szemüreg gyulladásba jut, a szemet kelések lepik el, gennyet választanak ki, amely mindent összeragaszt, bepiszkit és végül az állat elveszti szemvilágát, ha ugyan nem megy tönkre. E képződmények a torokban is keletkeznek, megnehezítik a lélegzést, s végül megfullad az állat. A betegség kezelése rendszerint eredménytelen. A legjobb eszköz a kés és a baromfi ólok, etetők és itatók alapos desinficiálása. A leölt és elpusztult állatokat elégetnünk vagy mélyre el kell ásatnunk. A megmentett tyuk gyenge marad és az egészségesekre veszélyt hozhat. A lelkiismeretes tenyésztő tehát ne igyekezzék a gyógyításra, hanem az előbb leirt módon járjon el. Kezdetben elegendő a beteg tyukok, szigorú elkülönítése, meleg ól, lágy étel és

desinficiálás, hogy a járvány elterjedését megfékezhessük. Hypermangansavas kaliummal, vagy tiszta citromsavval a torok beecsetelése, finomra vágott foghagyma, hagyma, kevés borsó és vaj, vagy zsirból álló pilulákkal való etetés, továbbá kis szalonna kockák vagy egy kanál faolaj, s 1 liternyi ivóvízben felolvasztott diónagyságu vasvitriol által létesült oldat a legelterjedtebb segéd- és gyógyszerek, a melyek többé-kevésbé jó hatással járnak.

—a.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Fejés és etetés. A „Praktischer Landwirt“ szerint éppen nem mindegy az, vajlon az etetés alatt fejünk-e vagy nem. A legtöbb istállóban az a szokás, hogy a teheneket fejésük alatt etetik, állítólag azért, mert akkor a tehenek nyugodtabban állnának, de aki így jár el, nem gondol arra, hogy ezáltal a tejelékenységet csökkenti. Ha a tejelválasztás semmi összefüggésben sem állana a test általános érzetével, akkor csakugyan mindegy volna, hogy mi történik a tehenekkel a fejés alatt. Csakohogy éppen a tejelválasztás sokkal jobban függ a közérzulettől, mint bármilyen más funkció. A tehen egy bizonyos mértékig visszatarthatja a tejet, de viszont lehetséges a tejelválasztást külső behatásokkal, mint ingerrel vagy gyakorlattal fokozni, sőt felébreszteni.

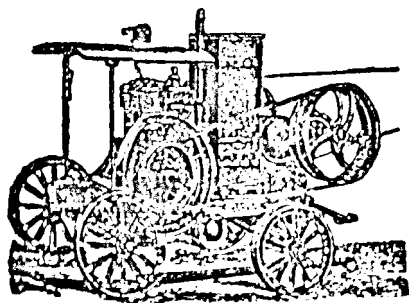
Mivel tehát a tejelékenység a közérzulettől függ, a teheneket a fejés alatt nem kellene etetni; ha mégis megtesszük, a tehenek sobasem állanak oly nyugodtan, mint az üres jászol előtt; ha egyszerre történik az evés és a fejés, az egyiknek vagy másinak, lehet, hogy mindkettőnek a hátrányára lesz. A tehen mindig jobban ügyel a takarmányra, mint a fejésre; az utóbbitól így elvonódik a figyelem tejhozam rovására. Az állattal egyáltalában fejés alatt szeliden kell bánni, azt minden zavarástól meg kell óvni, különben kevesebb tejet ad le; különösen akkor történik az utóbbi, ha fejés alatt etetve, a tehenet arra kényszerítjük, hogy takarmányáért akkor küzködjék, mikor fejés miatt nyugodtan kellene állani.

De az etetéssel kapcsolatos fejésnek még más hátrányai is vannak. Ha az állatok az evés alatt nyughatatlanok, a fejő tehenes könnyen elragadtatja magát arra, hogy durván bánjon velük. Így azután a fejés a tehenesre és a tehenre egyáltalában kellemetlenné válik, amiért ezután siet, hogy a fejéssel mielőbb végezzen; természetes, hogy akkor kevesebb lesz a tej.

Nem helyes tehát a teheneket akkor fejni, mikor esznek; nem is áll az, hogy akkor, ha etetés előtt fejünk, az állatok nyughatatlanok lennének. Nyughatatlanok csakis ügyetlen vagy durva fejő ember mellett lesznek. A tehenek közt csak akkor üt ki a nyughatatlanság, mikor látják, hogy hozzák már be a takarmányt az istállóba: de ez már akkor, ha előbb fejtünk, nem árt semmit. Gy.

+ A répamag impregnálásáról. K. Komers, a bécsi cs. kir. magvizsgáló állomás asszisztense így nyilatkozott a Wiener landw. Zeitung 1906. évfolyamában:

A répamag-impregnáló eljárások főleg a répamagnak kénes savval és klórral való kezelésében állnak és a répánál a gyökkérröt-

Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám.

MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

BÉCS, VI/2 Gumpendorferstrasse 72, II.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MOTOR.

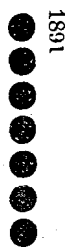
4000-nél több üzemb. ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Okl. gépész felesleges. ■ Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szováta, Lőte Lázár Kaál.

Nincs többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb árnyék-szék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Elegysulya 5 kg. csomag, bérmentve 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

Vezérképviselő: FODOR FERENC, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

LEGYEK

konyhából, kamrából, mészárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan. elűzetnek, ha a falakat o o o o o

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. **Legjobb már kora tavasszal.** Egy kilo elegendő 25 □ méterre. 5 kgr. leirással 6 kor. franko utánvétellel

Számos elismerő levél!

hadást előidéz, a répamagra tapadt csirákat akarja előlni. A tulajdonképpeni célt, t. i. a gyökérrothadásnak megakadályozását kúnt a táblán, egyetlenegy impregnáló eljárással sem lehet elérni, mert a talajban lévő betegség-előidézőknek támadását ez uton természetesen meggátolni nem lehet. A mindenütt leselkedő ellenség ellen legjobb védelem a jól és erőlyesen csirázó répamag, a melynél a csirák erősek és gyorsan fejlődnek. A tapasztalat tanított meg arra, hogy ilyen répamagból származó növények a betegségeknek jól ellenállanak, ami mellett az is szól, hogy a nem impregnált, de a fenti tulajdonságokkal felruházott répamagon alig lehet beteg csirákat találni. Kifogástalan minőségű répamagnak nem kell impregnálás! Az a répamag pedig amely az impregnálásra rászorult azért, hogy a reátapadó csiráknak áldozatul ne essék, nem fog a szántóföldön bevélni.

Ami azután az impregnálásnak tulajdonított egyéb előnyöket illeti, mint a gyorsabb és bujább fejlődést stb., ugy ez semmi más, mint üres, reklámcélokat szolgáló frázis. Az, hogy az egyik vagy másik magféleesség gyorsabban és erőlyesebben csirázik, ez a magnak saját, vagy átöröklött sajátosága; a gyors fejlődést előmozdítja a megfelelő, jó talaj is, de semmi esetre sem a magnak kénes savval vagy klórral való kezelése. Az impregnáló eljárás egyetlen előnye az, hogy a maggolyra tapadt mikroorganizmusokat előli; de ez oly csekély előny, hogy nem áll arányban az impregnált mag magasabb árával. Gy.

IRODALMI SZEMLE.

Szőlőmívelési káté. Vincellérek, gyakorlati szőlőművesek és kisebb szőlőbirtokosok használatára. Irta: rudnai Molnár István orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztos. Nyomatott Schmidl Sándor kő- és könyvnyomdájában.

Ezen hasznos és általánosan elterjedt kis szakmunka immáron az ötödik javított kiadásban jelent meg az eddiginél finomabb papiroson, diszesebb előállításban és több helyen a szövegében kibővíve. Különösen át lett dolgozva az amerikai alanyfajtáknak és azok adaptációjának fejezete, ahol minden egyes talajnemre a legalkalmasabb alanyfajták lettek megjelölve. A mű ára 1 kor. 20 fillér, mely vagy a szerzőnek (Budapest, Földmívelésügyi miniszterium) vagy pedig ifj. Nagel Ottó könyvkereskedőnek (Budapest, Múzeum-körút 2.) küldendő be. 1 kor. 50 fill. előleges beküldése ellenében a könyv ajánlva küldetik meg a megrendelőnek.

A gazda és cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló törvényjavaslat országgyűlési tárgyalásait érthető érdeklődéssel kíséri az egész magyar gazdaközönség. Rövid idő múlva a javaslatból törvény lesz és ak-

kor megfelelő magyarázatokkal ellátva könyv alakban meg fog jelenni a Pátria r. t. gazdasági szakkönyvkereskedésében (Budapest Üllői-út 25.). A füzet bolti ára 1 kor. 60 fillér, amely összeg előleges beküldése ellenében az a megrendelőnek bérmentve fog megküldetni.

KORMÁNYINTEZKEDESEK.

Szerbtövis irtása.

A földmívelésügyi miniszter alábbi körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságának.

Az 1894. XII. t. c. 51. §-a értelmében kötelező a szerbtövis irtása. S szakközveimnek és a gazdasági egyesületeknek jelentései szerint azonban eme kártékony növény irtása kevéssé foganatosítva nincs.

Felhivom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy ezen növény irtását szigorúan hajtassa végre.

Együttal mihez tartás és a gazdaközönség figyelmeztetése végett közlöm, hogy ezen növény legbiztosabban virágzása idején júliustól októberig lekaszás útján irtható ki. Mint-hogy azonban magja több éven át megtartja csirakéességét a lekaszált területeken a következő évben is felléphet s ekkor azt ismét virágzás idején kell lekaszálni, hogy új mag ne kerüljön a talajba. A siker leglényegesebb feltétele azonban, hogy az itt vázolt egyszerű eljárás mindenütt végrehajtsék.

Felhivom tehát a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletet mielőbb kellőképpen közhírré tegye azon figyelmeztetéssel, hogy az 1894. évi XII. t. c. 95. §-ának k) pontja értelmében kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a káros növényeket a hatóság figyelmeztetése dacára a kitűzött határidő alatt irtani elmulasztja.

Ezen rendeletet végrehajtását gondosan ellenőriztesse és a netalán tapasztalt mulasztásokat a most idézett 1894. évi XII. t. c. 95. §. k) pontja alapján torolja meg.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Éber Ernőt**, lapunk s. szerkesztőjét f. hó 7-én a sopron vármegyei gazdasági egyesület titkárává választotta és így lapunktól a jövő hónap folyamán — őszinte sajnálatunkra — megválik. Amidőn e hirt ezuttal olvasóinkkal előzetesen is közöljük, kifejezést adunk azon hitünknek, hogy nevezett társaság e szép pozícióra Éber Ernőnél hivatottabb férfit alig találhatott volna. Szívvel gratulálunk ugy Ébernek, mint az őt megválasztó egyesületnek.

— **Komlótermelők gyűlése.** A segesvári komlótermelő szövetkezet folyó hó 11-én közgyűlést tartotta Segesvárt **Somogyi István** elnöke alatt, **Bartók Géza** és **Heller Farkas dr.** földmívelésügyi miniszteri kiküldöttek, **Éber Ernő** az E. G. E. kiküldötte, **Csérer Lajos** komlótermelési szaktanár és több részvételével. A közgyűlés elé **Meiszner** állattenyésztési felügyelő, a szövetkezet titkára által terjesztett évi jelentés a komlótermelő szövetkezet eredményes működéséről a komlóterület növekedéséről és a földmívelésügyi miniszter által engedélyezett 10,000 korona kamatmentes kölcsön okos fölhasználásáról számolt be. Ez a 10,000 korona arra szolgál, hogy a szövetkezet előlegre szoruló termelő tagjainak kamatmentes kölcsönök adassanak s a múlt évben 13 termelőnek adatott ki ilyen kölcsön. A közgyűlés a jelentés kapcsán **Somogyi Albert** héjjasfalvi birtokos, a szövetkezet alelnöke elhunyt fölöött jegyzőkönyvi részvételt fejezte ki és fölkérte az elnököt, hogy azt az özvegy előtt fejezze ki. A zárszámadásokból és pénztárforgalmi kimutatásból kitűnő adatokból megállapítható, hogy a szövetkezet jól gazdálkodik és tisztességes tartaléktöke fölöött rendelkezik. Az indítványok során **Éber Ernő** utalt arra az új helyzetre, amely a magyar komlótermelésre nézve, a f. évi március 17-i törvényvel előállt s amely a magyar komlónak Ausztriába való kivitelét és értékesítését esetleg jelentékenyen meg fogja nehezíteni s azért indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy: 1. fölkéri a földmívelésügyi minisztert, hogy már most igyekezzék teljes tájékozást szerezni és a komlótermelőknak adni az iránt, hogy az osztrák törvény végrehajtása milyen hatással lehet komlónk értékesítésére nézve, hogy komlónknak a vám külföldi piacokon való értékesítése milyen módon és eszközökkel lenne lehetséges. 2. Fölkéri az O. M. G. E.-et, hogy saazi bizományosa, esetleg külföldi céllal kiküldendő közege útján igyekezzék a magyar komló egyik főpiacán, **Saazon** tájékozást szerezni arra nézve, hogy a komlóértékesítés esélyei az új osztrák törvény életbejötté után milyenek lehetnek. 3. Megbizzza az igazgatóságot, hogy az osztrák törvény életbejöttével szükségessé váló intézkedéseket és lépéseket állapítsa meg a maga részéről is. Élnök indítványára ki fogják terjesztetni a komlóelőleg üzletet, **Csérer Lajos** szaktanár javaslatára két komlós központon nyári tanfolyamot tartanak július havában, augusztus lején pedig a félegyházi állami minta komlószáritóban mesterséges komlószáritó tanfolyamot rendeznek.

— **Gazdasági kirándulás.** A földmívelésügyi miniszterium székelyföldi kirándulási tervének háromszékmegei megbízottja a gazdakörök elnökségeit értesítette, hogy a földmívelésügyi miniszter az algyeyi m. kir.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kiténő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidő szerint 16-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelménynek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságokról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

földmivesiskolához tanulmánykirándulást engedélyezett. Ezen tanulságos gazdasági kirándulásra a gazdakörökből 1—2 tagot (érdemesebbek közül) meghív. A kirándulás terve: Junius 22-én d. u. 4 órakor gyülekezés a sepsiszentgyörgyi vasutállomásnál, 4 óra 50 perckor indulás Algyógyra (III. osztályu vasúti kocsin). Junius 23-án reggel 5 óra 23 perckor érkezés Algyógyra. Bevonulás intézeti fogaton, reggelizés, pihenés, istentisztelet. Ekkor az intézet tanulmányozása, bemutatók, magyarázatok délig. Ebédelés, utána rövid pihenés. Tanulmányozás estig, vacsora, kivonulás az állomáshoz fogaton s 9 óra 52 perckor indulás vonattal vissza. Érkezés Sepsiszentgyörgyre 9 óra 57 perckor. — A vasúti jegyet Sepsiszentgyörgytől Algyógyig és vissza, valamint Algyógyra az egész napi étkezést a kirendeltség fizeti. Ki a tavalyi kiránduláson részt vett, az most nem jöhet.

— M. kir. kolozsvári VI. honvéd kerület hadbiztossága 561. szám alatt hirdetményt bocsátott közre az alább megnevezett állomásokon összpontosuló m. kir. honvéd csapatok élelmi szükségleteinek ajánlati tárgyalás útján való biztosítása iránt. A kiszolgáltatási állomások és biztosításra kerülő szükségletek körülbelül: Torda: A 21. és 22. honvéd gyalogezred részére naponta 1000 adag 840 grammos kenyér; 60 adag 4200 grammos zab, 60 adag 5600 grammos széna és 60 adag 1700 grammos alomszalma. Összes szükséglet a folyó évi július hó 9-től bezárólag 24-ig illetve egyes osztályoknál bezárólag 25. és 26-ig terjedő időre körülbelül 16000 adag 840 grammos kenyér; 40 métermázsa zab; 54 métermázsa széna és 16 métermázsa alomszalma. Homoród és Kőhalom: A 23. és 24. honvéd gyalogezred részére naponta 1000 adag 840 grammos kenyér; 60 adag 4200 grammos zab; 60 adag 5600 grammos széna és 60 adag 1700 grammos alomszalma. Összes szükséglet a folyó évi július 9-től bezárólag 24-ig illetve egyes osztályoknál bezárólag 25. és 26-ig terjedő időre körülbelül 16000 adag 840 grammos kenyér; 40 métermázsa zab; 54 métermázsa széna és 16 métermázsa alomszalma.

Az ajánlati tárgyalásokat Torda összpontosítási állomásra nézve 1907. évi június hó 24-én délelőtt 9 órakor Torda r. t. város városházán a városi előljáróság hivatalos helyiségeiben, Homoród és Kőhalom összpontosítási állomásokra nézve 1907. évi június hó 25-én délelőtt 9 órakor Kőhalom nagyközség község-házánál a községi előljáróság hivatalos helyiségében tartják meg. A *bánatpénz* a szállításra kerülő összmennyiség és az ajánlati árak alapján kipuhatolt értéknek 5 százaléka. A hirdetmény az érdeklődőknek az E. G. E. székházában rendelkezésére áll.

— Országos vetőmagtenyésztő intézet. A külföldi híres vetőmagokra törekvő és intelligens gazdáink ezeket áldoznak. Mindazonáltal ezeknek az egyébként hasznos gazdasági befektetéseknek ily módon nincsen teljes eredményük, mert a külföldön más éghajlat és talajösszetételben gyönyörűen diszáló növények rendszerint nem válnak be. Ez az ismert körülmény arra bírta Darányi földmivelségi minisztert, hogy oly intézményről gondoskodjék, mely a gazdáknak megfelelő vetőmagtermesztésre utbaigazítást ad. Darányinak ez az új alkotása országos vetőmagtenyésztő intézet nevet nyert és hogy mily régen nélkülözött szükséglet pótol, kitetszik abból, hogy a gazdakörökben már régen és ismételten felhangzó óhaj ilyen gyakorlati állami telep megalkotása. A vetőmagnemesítéssel elért külföldi eredmények különben is sarkalnak arra, hogy a hazai viszonyok szerint való ilyen termelési irány intenzív felkarolása a nevezett új intézmény utmutatása alapján meginduljon.

— Székely juhturógyár. Székelyudvarhelyt székely juhtenyésztők közreműködésével „Székely juhturógyár” létesült, hogy a hirneves havasi juhturót modern eszközökkel, hamisítatlan állapotban hozzák forgalomba. Ezen havasi székely juhturó terjesztését, fogyasztását és ajánlását figyelmükbe ajánljuk a gazdáknak, hogy ezen vállalat prosperálása által a székely kérdésem is közreműködjenek. A juhturógyár a csemege finom juhturót (holycsiban, bödönben) kicsiben per kgr. 120 filléren, nagyban 116 filléren, a II-od osztályu turót (mely munkásturó néven ismert itt Erdélyben) bödönben és hordóban, kicsiben 80 filléren, nagyban 72 filléren árusítja, de ha nagyobb megrendelést tesznek, ugy jelentékenyebb *árengedést* ad a gyár. Árcsökkenés esetén az árak is lejjebb szállnak. A megrendelést *Dorner Béla* kir. gazd. intézőhöz (Székelyudvarhely) lehet juttatni, aki annak közvetítésére szívesen vállalkozik.

— Fogatos szőlészeti eszközök bemutatása. A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete, a földmivelségi miniszter és az alföldi vármegyék gazdasági egyesületeinek támogatásával Palicson, (Bács-Bodrog vármegye) a földmives-iskola szőlőtelepén f. évi június 16-án (vasárnap) délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig fogatos szőlőtalajmivelő és permetező eszközöket működésben fog bemutatni. Palics (Palicsfürdő) a Szeged és Szabadka közt húzódó vasut egyik állomása, mely azonkívül Szabadkáról negyedóránként közlekedő villamos kocsikkal is elérhető. Déli 12—1-ig Palicsfürdő nagyvendéglőjében szőlészeti értekezlet is lesz megtartva, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó, 2. Szőlészeti napikérdések, tárgyalja

dr. Drucker Jenő, a MSzOE. igazgatója. 3. Homoki szőlőink helyzete, előadja Halász Lajos, szől. és bor. felügyelő. 4. A fogatos talajmivelő és permetező eszközökről, előadja Bálly Jenő, a MSzOE. titkárja.

— A brassói közlegelők rendezése. Brassó vármegye alispánjának előterjesztésére a földmivelségi miniszter elrendelte, hogy a tavaly megkezdett legelőrendezési terveket s a megelőző helyszíni felvételeket szakközegei a vármegye mindkét járásában foganatosítsák s a végleges és egységes legelőrendezési terveket készítsék el. A miniszter rendelkezése e munkálatok még ez évben elkészülnek. E munkálatok a hazai legelőjavítási akciójának mintája lesz s akként létesül, hogy ott, ahol a természeti viszonyok és a társadalmi érdeklődés oly szerencsésen találkoznak, mint Brassóban, az okszerű legelőkihasználás terén például szolgáló rendezést eredményezzen.

Fehér kopasznyaku fajta baromfi, tyukokat és kakasokat keresek megvételre! Akinak a régi erdélyi tiszta fajta, egészen fehér tollu, nagy testű kopasznyaku baromfiakból két évnél nem idősebb eladó példányai vannak, az szíveskedjék címét, továbbá: eladó állatainak számát, nemét, korát, színét, lehetőleg súlyát és egyéb pontos és részletes leírását, valamint árait az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalába, Kolozsvár — alanti számra való hivatkozással — mielőbb beküldeni. Ajánlattevőknek a vevő direkt fog válaszolni. (1898.)

— Az OMGE választmányi ülése. Az OMGE most tartott igazg. választmányi ülésén érdekes és fontos kérdések kerültek napirendre. Rubinek Gyula a nemzetközi mezőgazdasági, Szilassy Zoltán pedig a bécsi gazdakongresszus előkészületeiről tett jelentést. A tőzsde reformja tárgyában a kérdés előkészítésére Zselénszki Róbert gróftól kérték fel és hogy a bécsi gazdagülésen foglaljon állást. Mérey Lajos, Zselénszki gróf és Bernát István felszólalása után a választmány elhatározta, hogy az OMGE feliratot intéz a földmivelségi miniszterhez a fedezetlen határidő üzlet eltörlése tárgyában. Rubinek Gyulának a mezőgazdasági kamarákra vonatkozó fejtegetései után Pallavicini Ede örgróf indítványára a választmány elismerést szavazott Bernát Istvánnak, a cselédtörvény javaslat előadójának azért, hogy a gazdák érdekeit a tárgyalások alkalmával oly sikeresen védte meg. Több fontos kérdést vitatott meg meg a választmány, mely után az értekezlet véget ért.

— Néhány szó a festékekről. Ma, mielőtt a chemia már annyira előrehaladt és a gyakorlat annyi tapasztalatokra adott alkalmat, hogy minden egyes célra külön-külön megfelelő és praktikus festéket lehet előállítani, a jó

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!
Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.
Páncélacél-kormánylemezek.
Magasított acél-ekkefej.
Porvédő kerekek.
Acél gerendely.

1457

Tiszta acéllanyag
s a j á t
hámorainkból.

Sürgönycim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcím: „Agraria” Budapest. V., Váci ut 2.

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

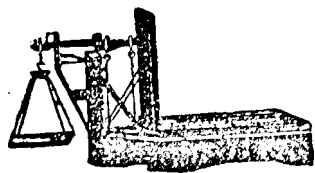
Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, fellümulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

gazda soha sem fog minden célra, tehát fakra, fára, vasra stb. pl. „olajfestéket“, amely a gyakorlatban leginkább van elterjedve, alkalmazni, hanem egy olyat, amely a kívánt célra okvetlen meg fog felelni. Majd minden tárgynak, illetve minden alpnak ugyanis más és más a természete és így világos, hogy egy tulajdonsággal bíró festék, tehát az olajfesték nem alkalmazható mindenre. Idejét multa az a fel-fogás, hogy „jó lesz az, csak olajfestékkel kell bemázolni“. Az olajfesték 100 eset közül talán egyben megfelelő alapra kerül, de tulajdonkép olyan tárgyak befestésére alkalmaztatik, amelyek nem egyesülnek a festékekkel és a mázolat rövid idő múlva leperreg, úgy hogy az évenként többször is megújítandó. Hogy ez mennyi felesleges munkát és költséget okoz, az mindenki előtt elég világos.

Ezen általános bajon *Lutz Ede és Társa*, festékgyárnak (Budapest, VII. Őrnagy-u. 4.) sikerült annyiban segíteni, hogy oly sokféle speciális festéket gyárt, hogy mindenki bármiféle célra olcsó, tartós, praktikus és megfelelő festéket szerezhet be. Ezen általános jó hírnévnek örvendő gyár már rég hangoztatja, hogy nem lehet egy és ugyanazon festékekkel mindent befesteni s ezért gyárt más festéket homlokzatra, más belső falazatra és más butorra, fára, vasra, fémre stb. A leterjedtebb festékek közül néhányat itt felsorolunk, de szívesen szolgál a gyár bárkinek is kimerítő és szakszerű felvilágosítással. *Bazalt*-festék kompozit meszelésére. A pépalaku festék vízzel higitandó s azonnal félmeszelhető. Tartós, viharálló, mosható, tűzbiztos és csinos mattszerű mázolatot ad. Nem porzik s szintartó. *Pef*-zománcfesték, mázolásra kész, kiadós, jól szárad s porcellányszerű kemény, tartós, magas fényű és a cserépbetéteket helyettesítő falburkolat ad. A *Pef*-mázolatok moshatók és fertőtleníthetők. *Pef* zománczások egy tejjgazdaságban sem hiányozhatnak. *Besmer*-festék (védjegy-űllő) rozsdavédőfesték vastárgyakra. Mázolásra kész, fedőképes, gyorsan szárad, könnyen kezelhető és évekig tartós és viharálló mázolatot ad. *Gyémánt*-festék a szabadban álló fatárgyak, mint kapuk, kerítések, oszlopok stb. festésére igen alkalmas. *Protectivlakk* a gazdasági gépek fa- és vasalkatrészeire. Mázolásra kész, porcellányszerű kemény és olaj és saválló. *Mikrosol* egy különleges szer a házigomba, penészgomba kiirtása, nedves falak szárazzá tételére és a falba és a földbe helyezendő fagerendák, ajtó és ablaktokok, padlódeszkák stb. impregnálására. Ezen kívül még számos speciális festék, valamint igen kitűnő minőségű *építési és butormáz gyártásával* is foglalkozik a gyár, s megelégedéssel jegyezhetjük meg, hogy a gyárban a hazai nyerstermékek nagymértékben kerülnek alkalmazásra. Igen ajánljuk tehát e gyárat t. olvasóink figyelmébe s mindenki bizalommal kérhet a gyártól ingyenes árjegyzéket és szinlapot.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. Ottó. A gazdasági kamarák mindkét kértett tényezővel szoros kapcsolatot fognak fenntartani. Bizonyára nem lesz ok féltékenykedésre, vagy hatásköri összeütközésekre. De ez még a jövő zenéje!

HESZ-féle
mérlegek

gazdasági használatra, mint: szekér-, marha-, raktárszázas, tizedes- és tolsúlymérlegek. — Elismert kitűnő elsőrendű gyártmány, mely valamennyi megküldetett kiállításon legmagasabb díjban részesített.

Hesz Viktor,

I. Erd. hídmérleggyára

Nagyszében.

Árlapok ingyen és díjmentesen küldetnek.

— „Gazdák Biztosító Szövetkezete, Vezérképviselője Kolozsvár, Attila-u. E. G. E. székháza. Biztosítást elfogad tűz, jegkár ellen és életre is! Előnyös feltételek! Tessék ajánlatot kérni!

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.) Az intézet alaptőkéje 40 millió korona záloglevélkölcsonöket nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfai adnak véleményt. 1001

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

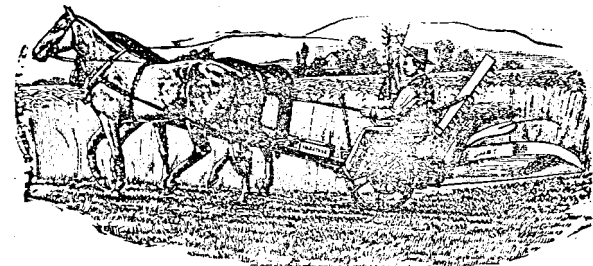
TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Utólérhetetlen teljesítésben és könnyű járásban!

Uj gabonaratógép
„HANDY“

Szénaforgatók, Lógereblyék.

Uj fűkaszálo „Darling“

Kedvence minden tulajdonosának szolidabb az amerikai gyártmányoknál.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcséplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozdonyok 200 HP.-ig.

1801. IV.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: 1.200.000 K. Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: 539.522 K. 40 f.

Betétek könyvecskékre és tolyószámokra: 9.328.092 K. 84 f.

Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában.

Aruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt.

Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3—½5-ig.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsonöket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsonöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitolt váltókat a legmérsékeltebb kamat mellett.

Folyószámlai hiteleteket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapírokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyszintén sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok aruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő aruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönöket ad bármilyen ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamat mellett.

1007

Homlokzatok és belsőhelyiségek

meszelésére

a legjobb és a legtökéletesebb

Kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA

1894. I.

Festékgyára,

BUDAPEST, Őrnagy-u. 4.

A legnagyobb állami és első díjjal kitüntetve, hercegi tiszteletdíj stb.

KOEHLER
FRIGYES

Kertművész és kertépítő

Kerttechnikai iroda:

BUDAPEST

VII., Glzella-ut 15. szám.

(lakás: VII., Csömöri-ut 46.)

TELEFON: 25—33.

Park, kert stb. tervezése. ki-
vitele stb., stb.Tajkérésre kész-utmutató ki-
vételre ingyen küldetik.

1903.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

helyesen alkalmazva, min-
legelőcsőbb foszforsavas mű-
munkákkal és áraján-

védjeggyel

den növénynek legjobb és
trágyája. — Kivánatra szak-
lattalkészésgesen szolgál

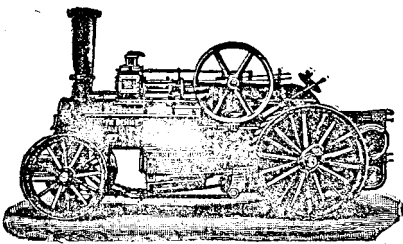
KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-út 49.

a Thomaspohosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi
vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Dehne Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

1835

Gőzekemozdonyai hézagpótló fon-
tos újításokkal vannak ellátva.
Az eddigieket minden irányban
megelőzik. Versenyképes árak, ked-
vező fizetési feltételek.

Vezérképviselőt:

TIMÁR EDE

Budapest, Lipót-körut 28. sz.

Fiumei Kávébehozatali Társaság

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Tea és Rum különlegességek.

kolozsvári főtelepe Mátyás-király-
tér 12. (Telefonsz. 475.)
o o Oránként friss pörkölés. o o
Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm
3 korona 80 fillér. Zamatja és kitűnő
íze felülmulhatatlan. o o o o o

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

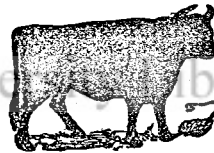
Alló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzó. 1475

— ELADÓ —

4 darab erős, csontos, szabályos testalkatu, 2
évet töltött, Sperker-féle törzsbika után nevelt

magyar fajta **TENYÉSZBIKA**

a Gróf Lázár Imréné „Sófalva“-i tenyészetében
1920 u. p. Szeretfalva.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Balogh Sándor

gazd. ispán ugyanott.

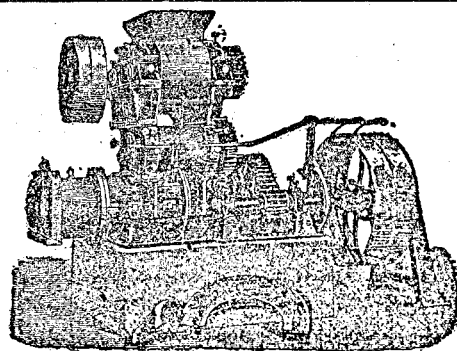
Gépészkovács

kerestetik, ki a cséplőgép kezeléséhez
ért és jól patkol. — Bizonyítvány máso-
latok küldendők

Belle László gazdatisztnek,

Csesztve, u. p. Marosujvár.

1924

**Bendel
Gusztáv**

BUDAPEST,
V., Váci-körut 80.

Ajánlja mint egyedelarúsító Magyarország és melléktartományai
részére a híres konstanci vasöntőde- és gépgyár r.-t. Rieter &
Koller) legujabb

• **téglagyártó-gépeit.** •

Különös figyelmet érdemel: Az összes téglagyártógépek és készü-
lékek a legujabb kivitelben vannak építve és pedig 30 évi tapasza-
latok alapján.

Kitűnőnek bizonyult modernebb készülékek cserepek gyártásához.
Kivánatra költségvetések és külön katalógusok!

MASSEY-HARRIS KÉVEKÖTŐK

a létező legjobbak.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCIUT 80.

Ciehekets
 mindenemü nyomtatványos
 szép és tisztá kivitelben
pontosan és olcsón
 (teszt)
Fischer's
 Mechanikogépek és Munka-éke
Budapest
 VIII. Váci-utca 73. sz. III.
 (Közvetlen átmenet a Rákóczi-utca felé)
 Eszközöknek

HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
 KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ-
 MOTOROK és LOKOMOBILOK
 ÜZEMKÖLTSEGEK NAGYSÁGSZERINT
1 1/2-2 FILLÉR óránként
 ORÁNKENT és LÓERÓNKENT
 NINCSEK ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY
 MINDEN PENZÜGYÖRI ELLENŐRZÉS
 és ENGEDÉLY NÉLKÜL
WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST
 Váci körút 76.

HAZAI IPAR!!
 1811

„NOXON” Canada-kaszáló-gépeket
 elsőrendű gyártmányt
 Kévekötoeket, Arató-gépeket, Fűkaszálókat,

 melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak:
MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS II/1.
 gépgyára és vasöntődéje.
M. m. Frankfurt, Berlin, Párizs,
 Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

1886

Sovány és hizott
sertéseket
 legjobban értékesít és beszerez
BAUER B. GYULA sertésbizományos
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-u. 73.
Telefon 79—41. Telefon 79—41.
 Minden felvilágosítást díjtalanul készséggel
 adnak. 1900.

Eladó

a Somogyi Albert elhalálózása folytán, a héjasfalvi hirneves magyar fajta szarvasmarha tenyészet, melyben kezdettől fogva kizárólag, csakis **Sperker-féle törzsbikák** használtattak s mely jelenleg áll 16 drb. tehén, 20 drb. különböző koru üsző és 11 drb. különböző koru növendék bikából.

Vevők kéretnek a megtekintés idejé-
 nek megállapítása végett özv. Somogyi Albertnéhez, (lakik Héjasfalván, posta és vasutállomás helyben) fordulni.

1923

Url Rezső
 sertésbizományos
Budapest, VIII.,
**Bérkoosis-
 utca 12. Telefon: 97—05.**
Sertéseket sovány és hizott állapotban a leg-
 magasabb napi árakon értékesít.
 1870

Törlesztő kölcsönök.

AZ
Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank
Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)
 igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
 birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.
 Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.
 1501

Előnyös feltételek.
Teljes 100-as érfolyam.

Acetylén világítási berendezések,
 önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX** készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli
 berendezések.

Speziálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés nincsen. olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül. **Motorok:** benzinre, gázra, nyersolajra stb.-re bármilyen célra.

FEJÉR és SCHMIDT
 Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

1807 (a.)

Gyors és olcsó lebonyolítás.

ELADÓ HÁZHELYEK! Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcaiban, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. szám alatt.

Csatornázás! Vízvezeték!
Villanyvilágítás!

1506

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-

ZSÁK

kazal-
repcze-
behordás-
rostaalj-
waggon-

PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek, zsák-zsinegek, lópokrócok. „HUNGÁRIA” kettős kézi kévekötővel favéggel.

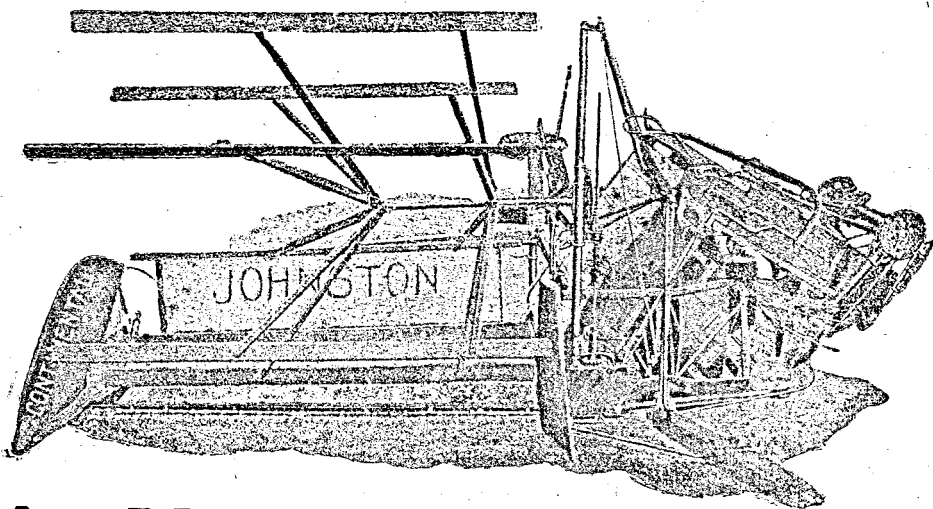
NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet
Budapest, Arany János-u. 10. sz.

Sürgőnycim: NAGELA BUDAPEST.

1906

Vidéki telefon: 35-92

A The Johnstone Harvester Co.

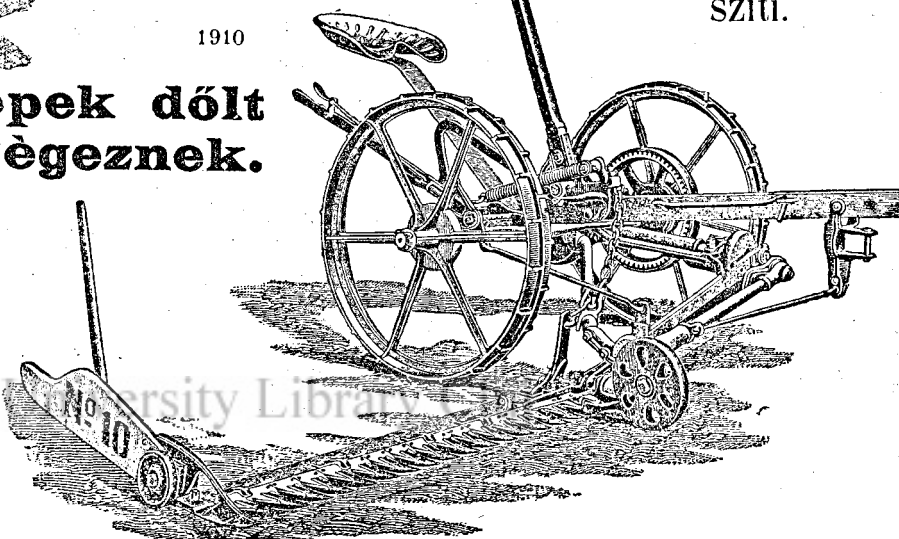

JOHNSTON

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

kévekötő aratógépek, marokrakó aratógépek, fűkaszálók, szénaforogatók és gyűjtőgépek a leg-tökéletesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

1910

A „JOHNSTON” aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki idényben 1600 „JOHNSTON” gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; az 1907 évre már eddig a csanádmegyei gazdák aratógép-szövetkezete, a Kisküküllő vármegyei gazd. egyesület és százakra menő uradalom fedezték szükségletüket Johnstone gépekben, ami a JOHNSTONE gépek birtokosainak megelégedését legmeggyőzőbben bizonyítja.

Vezérképviselő és főraktár:

Melichár Ferencz Bächer Rudolf

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világiállításon.

1737 II.

Kwizda-féle

Restitutionsfluid.

Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér. 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítő, inas merevségénél stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz 1'40 K — 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle

Lábszár-védő

gummból.

szürke, fekete, barna és fehér színben és négy nagyságban készítettnek és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerinti:

1 sz.	20-22 cm.	3. sz.	24-27 cm.
2 sz.	22-24 cm.	4. sz.	27-30 cm.

Ára darabonként

1. sz. Kor. 5-50, 2. sz. Kor. 5-90, 3. sz. For. 6-40, 4. sz. Kor. 7-30

1. sz. Kor. 5-90, 2. sz. Kor. 6-40, 3. sz. Kor. 6-80, 4. sz. Kor. 7-70

Képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, korlátolt gyógy-szerész, Korneuburg, bel WIEN.

FISCHER

-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak. gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák- és ponyvagár Budapest, V., Nádor-u. 31-33., az ország legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű juta- és lenzsákok gyártása.

Ponyvakölcsönző intézet.

Hirdetéseket jutányos árban felvállal e lap kiadóhivatala.

KLINGER HENRIK

(GYÁRTELEPEK: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II.

Ajánlja készítményeit, u. m. lisztes, korpa- és gabona

Zsákokat

lenből, kenderből és jutából, vagy varrás nélkül. Továbbá

vízmentes ponyvákat

gépekre és kazlakra, nyers szeker- és repce-ponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

1815

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.